

OBSAH

ISTINA

<i>Pokrov Presvätej Bohorodičky</i>	3
<i>Sväti Konštantín a Metod</i>	4
<i>Životy svätých</i>	5
<i>Otázky a odpovede</i>	7
<i>Niekoľko riadkov pre pravoslávne dievča</i>	9
<i>O odsudzovaní</i>	10
<i>Počítačové hry a internet -</i>	11
<i>buďte ostražití</i>	
<i>Detská stránka</i>	13
<i>Manžel</i>	18
<i>Láska k blížnym</i>	19
<i>Recepty</i>	20
<i>Zo života skupín</i>	21
<i>Pozvánka</i>	27

„Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40

Spasi Vás Hospodi!

Obálka: pút' do Ladomírovej
púte do Ľutiny, Ladomírovej a Ulíča

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XIV./2009*

redaktori: *Darina Oleárová, Alexander Haluška, Michal Sivik, Zdenko Varga, Patrik Palasiewicz, Zuzana Repková, Marcela Hvižďáková, Zuzana Sadílková*
pokladníčka: *Tatiana Mihaličová*
technický redaktor: *Marcela Hvižďáková*
detská stránka: *Andrea Gmotričová, Ľubomíra Balaščáková*
redaktori pre distribúciu: *Lenka Kimaková, Ľuboš Omaska*

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980*

**e-mail: istina@post.sk
IČO: 17075947**

www.bpm.orthodox.sk

S blahoslovením Jeho Vysokopreoslavenosti Jána, arcibiskupa prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 4,78,- €

*Vaše finančné príspevky
posielajte
na adresu redakcie:
Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
4008409298/7500.*

*Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo upravovať
príspevky v súlade
s učením Cirkvi.
Nevyžiadané rukopisy nevraciam.*

*Vydávanie je povolené Ministerstvom
kultúry SR pod číslom EV 3633/09.
ISSN 1335-6739*

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Pokrov Presvätej Bohorodičky

Diva dnes predstojit v Cerkvi, i s li-
„*ki svjatych nevidimo za ny molit-
sja Bohu: anhely so archijereji pokla-
ňajutsja, apostoli že so proroki likov-
stvjut: nas bo radi molit Bohorodica
Previčnaho Boha*” –

Toto zázračné zjavenie Božej Matky sa stalo v polovici 10. storočia v Konštantinopole, vo Vlacherskej cirkvi, kde bola uložená riza Bohomaty, jej pokrývka hlavy a čiastočka pojasu (opaska), ktoré boli do Vlacherne prenesené z Palestíny v 5. storočí.

V nedeľu 1. októbra, v čase vsenočného bdenia, kedy bol chrám preplnený modliacimi sa ľuďmi, svätý Andrej, blázon pre Christa (sviatkuje sa 2. októbra), o štvrtej hodine ráno, pozdvihol oči k nebesám a videl kráčajúcu po vzduchu Presväťú Vladkyňu našu Bohorodičku, ožiarenú nebeským svetlom a obkolesenú anjelmi a svätými. Svätý Ján Krstiteľ Hospodinov a svätý Ján Bohoslov spevádzali Kráľovnu Nebeskú. Svätý Andrej padol na kolena, keď Presväťá Bohorodička sa začala so slzami modliť za kresťanov, a dlhý čas ostala v modlitbe, potom pristúpila k prestolu a tam pokračovala vo svojich prosbach, ktoré ukončila keď si sňala pokrývku Svojej hlavy a rozprestrela ju nad modliacimi sa ľuďmi v chráme, chránila ich pred viditeľnými i nevidi-

teľnými nepriateľmi. Presväťá Vladkyňa žiarila nebeskou slávou, a pokrov (pokrývka) v jej rukách sa jagal „паче лучей солнечных” (viac ako slnečné lúče). Sv. Andrej sledoval s chvením zvláštne videnie, opýtal sa vedľa neho stojaceho učeníka, blaženého Epifanija „Vidiš brat, Kráľovnu a Pani, modliacu sa za celý svet?” Epifanij odpovedal: „Vidím svätý otcé, a som užasnutý”.

Preblahoslovenna Bohorodička prosila Hospodina Isusa Christa, aby prijal modlitby všetkých ľudí, volajúcich Jeho Presväté meno, a prichádzajúcich pod Jej ochranu. Svätí Andrej a Epifanij ešte dlho pozerali na rozprestretý pokrov nad ľuďmi. Pokiaľ videli Presväťú Bohorodičku, videli aj Jej Pokrov, no po tom ako sa im stratila aj Jej Pokrov sa stal neviditeľným. Vo Vlacherskej cirkvi sa

zachovala pamiatka na toto čudesné zjavenie Bohomaty.

V tento sviatok, Pokrovu Presvjatj Bohorodicy, prosíme u našej Nebeskej Kráľovnej ochranu a pomoc: “Pomjani nas vo Tvojich molitvach, Hospože Divo Bohorodice, da ne pohibnem za umnoženije hrichov našich, pokryj nas ot vsjakaho zla i ľutych napastej, na Ťa bo upovajemi, Tvojeho Pokrova prazdnik čestvujuščé, Ťa veličajem”.

pripravil Miroslav Pavlenko

Súčasný historik, pravoslávny kňaz Pavol Aleš, podáva takého vysvetlenie: „Od kniežaťa Kocel'a pokračovali bratia v ceste do Benátok, kde v zhromaždení biskupov a kňazov musel Konštantín čeliť námietkam trojjazyčníkov. Až táto dišputácia, ktorá mala nepochybne ohlas, upozornila na existenciu byzantských misionárov rímskeho pápeža Mikuláša I. ŽK XVII (Život Konštantínov - pozn. autora) to vyjadruje výstižne: „Dozvedel sa (o ňom, t.j. Konštantínovi) rímsky pápež, poslal pre neho“. Rím sledoval veľmi bedlivo všetko, čo sa týkalo carihradského patriarchátu, s ktorým pápež Mikuláš I. (858-867), reprezentant novopápežstva s programom systematického presadzovania supremacie rímskeho patriarchátu nad všetkými ostatnými cirkevno-administratívnymi jednotkami, začal svojim pontifikátom úporný boj o moc. Do tej doby však nejavil záujem o situáciu na Morave, pretože sa pravdepodobne domnieval, že po odmietnutí Rastislavovej žiadosti o vyslanie slovanského učiteľa (biskupa) pre Moravu a podporu franského panovníka je táto oblasť bezpečne pod jeho kontrolou. Teraz sa však pápež dozvedá veci, ktoré ho museli prekvapíť a znepokojiť. Je pozoruhodné, že pápež nenariaďuje Konštantínovi, aby sa k nemu dostavil, dobre vie, že Konštantín podlieha jurisdikcii carihradskej, ale ho veľmi účtivo pozýva k návšteve. Je jasné, že pôvodným úmyslom bratov nebola návšteva Ríma. Smer ich cesty viedol do Carihradu. Svojej materskej cirkvi mali skladať účty zo svojej činnosti na Morave, cisárovi museli referovať o situácii v slo-

vanských krajocho. To jasne dokazuje taktiež výrok Života Metodovho, kde sa hovorí: „Vrátili sa z Moravy, vyučujúc žiakov“ (Aleš, 1985, s. 34). Je prirodzené, že historici, ktorí boli schopní uvažovať v duchu omnoho neskoršom než je 9. storočie, sa snažili urobiť všetko preto, aby dostali svätých bratov Cyrila a Metoda do čo najtesnejšej blízkosti rímskeho cirkevného stolca. Svätí bratia sa aj tak mohli vrátiť „iba tam, odkiaľ vyšli, a nemohli sa vrátiť do Ríma, kde predtým v živote neboli“ (Aleš, 1985, s. 35).

„Metodov Život konštatuje, že pápež obidvoch bratov pozval do Ríma „túžiac vidieť ich ako anjelov Božích“ (ŽM VI), čo iste bolo veľmi lichotivé a súčasne veľmi naliehavé. Mali dostatok času pri čakaní na loď, ktorou na jar 868 roku chceli odísť z Benátok do Carihradu. Možnože tam sa dozvedeli o štátnom prevrate, ku ktorému došlo v novembri 867 v Carihrade, keď bol zavraždený cisár Michal III. Po obsadení trónu Vasiliom I. Makedóncom bol zosadený patriarcha Fótios, ich verný priateľ a ochranca ich misie. Na patriarchšiu stolec sa dostal expatriarcha Ignatios, ktorý pre ich činnosť nemal veľké pochopenie. To všetko spôsobilo, že bratia odchádzali na pápežovo pozvanie do Ríma, aby sa tam pokúsili zistiť, aký postoj zaujme Rím k novej situácii v ich vlasti a k ich misii. Boli odhodlaní obhajovať pred rímskym patriarchším stolcom svoju misijnú prácu, aj keď tušili, že to nebude ľahké“ (Aleš, 1985, s. 35).

Prepodobný Roman Sladkopevec
(deň pamiatky 1. októbra)

Svätý Roman pochádzal zo Sýrie. Základné vzdelanie získal v meste Emesi. Z mladých liet začal slúžiť Bohu. Viedol čistý a cnostný život, pomáhal obsluhovať v chráme. Neskôr sa presťahoval do Konštantínopolu, kde slúžil pri „kirovej cirkvi“ v česť Presvätej Vládkyne našej Bohorodičky. Tu prežil život v pôste, bdení a modlitbách. Cez deň slúžil

v „kirovom chráme“, v noci bol na modlitbách vo vlacherenskom chráme.

Po čase sa stal pomocníkom pri chráme svätej Sofie (Agia Sofia). Svätý Roman nebol veľmi vzdelaný, zato bol usilovný v dobrých skutkoch, ktorými prevyšoval múdrosť zákonníkov. Svojou myslou túžil po Bohu mnohokrát viac ako tí, ktorí hľadajú múdrosť tohto veku.

Kvôli veľkej zbožnosti si ho oblúbil patriarcha Evfimij. Keď videl, ako sa namáha v chráme a ako srdečne vykonáva svoju prácu, dal mu rovnú česť s klerikmi (tu treba rozumieť čtecov, žalmistov, spevákov). Roman do tohto času nebol v klére. Klerici však reptali na patriarchu hovoriac: „nevzdelaného si postavil na rovnakú úroveň s nami.“ A tak začali robiť svätému Romanovi prieky.

Raz na večerní sviatku Roždestva Isusa Christa, keď do chrámu prišiel aj cisár a množstvo ľudí, Roman ako obyčajne rozsvecoval lampády. Tu ho klerici schytili a postrčili na ambon so slovami: „Keď máš našu česť, tak spievaj na ambone chválebnú pieseň Bohu tak, ako my.“

Závisť ovládla žalmistov. Chceli ho znemožniť, lebo vedeli, že sa nevyzná

v písmach a nemôže uskutočniť ich požiadavku. Prepodobný Roman zažil veľké poníženie pred cisárom i celým národom, ktorý bol v chráme. Veľmi sa zahanbil a plakal. Potom ako ľudia z chrámu odišli, padol tvárou na zem pred ikonou Presvätej Bohorodičky so žalostným plačom a modlitbou. Dlhý čas sa so slzami modlil, potom vstal a odišiel domov. Od smútku dokonca zabudol jesť a rýchlo zaspal.

Vo sne sa mu zjavila Presvätá Vládkyňa Bohorodička držiaca v ruke malý knižný zvitok a povedala Romanovi tichým hlasom: „Otvor ústa!“. Bohorodička mu do úst vložila zvitok a prikázala mu, aby ho zjedol. Prehltnúc zvitok sa zobudil zo sna, no nikoho už nevidel. Jeho srdce sa naplnilo nevysloviteľnou sladkosťou a duchovnou radosťou. Svojím umom okúsil múdrosť Písem, lebo Vládkyňa mu otvorila um k ich poznaniu. Svätý Roman naplniac sa veľkou múdrosťou začal so slzami ďakovať Božej Matke za dar poznania.

Nastal čas vsenočného bdenia a prepodobný Roman, radujúc sa z daru Bohorodičky, prišiel do chrámu. Keď prišiel čas zaspievať pieseň v česť sviatku, prepodobný Roman vyšiel na ambon a sladkým hlasom zaspieval svoj kondak, ktorý sám zložil: *Ďíva dnés presúščestvenaho raždájet, i zemľá vertép nepristúpnomu prinósit: ánhely s pástrmi slavoslóvjat, volsví že so zvízdóju putešéstvujut: nás bo rádi rodsja Otročá mládo, predvičnyj Boh.*“

Prítomní žasli, keď videli a počuli sladký spev svätého Romana a vnikajúc do hĺbky týchto slov, boli naplnení Božou bázňou. Po skončení piesne sa patriarcha vypytoval prepodobného odkiaľ prišiel na takúto múdrosť. Svätý Roman nič neskrývajúc, všetkým porozprával o veľkom zázraku Vládkyne našej Bohorodičky. Klerici sa zahanbili a v pokání prosili svätého Sladkopevca o odpustenie.

Patriarcha ho vysvätil za diakona a z jeho úst vytekala premúďrosť ako rieka a tí, čo sa posmievali z jeho prostoty sa od neho nakoniec učili.

Prepodobný Roman Sladkopevec napísal viac ako tisíc kondakov na Hospodské i Bohorodičné sviatky a pamiatku množstva svätých. Žil spravodlivo slúžiac Bohu. Presídlil sa do večných príbytkov a teraz s anjelskými zástupmi večne spieva Bohu trojsvätú pieseň.

Amiň!

Podľa knihy **Žitia svjatých sv. Dimitrija Rostovského**

Pripravil **Alexander Haluška**

Otázka: „Sláva IC XC! Otče chce-li by sme sa opýtať prečo 2. novembra si na Slovensku pripomíname sviatok zosnulých? Aký zmysel má dávať vence na hroby?“

Odpoveď: „Napriek tomu, že spomínať na zosnulých a klásť na ich hroby vence môžeme hociktorý deň v roku, predsa je faktom, že 2. 11. je na Slovensku osobitným dňom pamiatky na zosnulých iba podľa štátneho a katolíckeho kalendára. Podľa pravoslávneho cirkevného kalendára tento deň nie je dňom osobitných modlitieb za zosnulých. Dni osobitných modlitieb za zosnulých máme v Pravoslávnej Cirkvi celkom sedem a sú to tieto dni: Zádušné soboty pred masopustnou nedeľou, v 2., 3. a 4. týždni Veľkého pôstu, pred sviatkom Sošestvija (Zostúpenia Svätého Ducha), pred sviatkom vmč. Dimitrija Solúnskeho a utorok po Tomášovej nedeľi. Je veľmi dobré a užitočné, ak sa osobitnej pamiatke na zosnulých venujeme v jednote s veriacimi našej Cirkvi po celom svete a v súlade s pravoslávnyim typikom (poriadkom slúženia bohoslužieb a sviatkov), pretože dni osobitnej pamiatky na zosnulých nie sú dané náhodne, ale v nadväznosti na iné udalosti, ktoré prežívame v bohoslužbách cirkevného roka. Ak zabúdame na svoje vlastné pamiatky zosnulých a zachováame cudzie, podobáme sa na izraelitov v babylonskom zajatí, ktorí s cudzími sviatkami postupne prijímali aj iný spôsob života, iné myslenie,

iné chápanie zbožnosti a duchovného života. Práve táto skutočnosť bola jedným z najvážnejších dôvodov vyslovenia početných prorockých varovaní a napomenutí a napísania niektorých prorockých kníh Svätého Písma. Čo sa týka kladenia vencov, ide o určitý prejav úcty k zosnulým a miestu ich pochovania. V pravoslávnej Tradícii sa najväčší dôraz kladie na modlitby za zosnulých a namiesto vencov skôr na zapalovanie sviečok a lampád za nich. Svätý Atanáz Veľký vo svojom slove o zosnulých píše: „Neodmietať prinášať olej (do chrámu) a zapalovať sviece na hrobe vzývajúč Christa Boha a to aj v prípade, že zosnulý ukončil svoj život zbožne a bol umiestnený v nebi. Pretože takéto dary sú Bohom dobrotivo prijímané a prinášajú Jeho veľkú odmenu. Olej a svieca je obeť a božská liturgia je omilostenie. Konanie dobrých skutkov prináša zväčšenie každej dobrotivej odmeny (od Boha). Cieľ prinášajúceho (obete) za dušu zosnulého, je ten istý, aký ma ten, kto má malé dieťa, ktoré je choré a slabé, a on za neho prináša do svätého chrámu sviece, ladan a olej s vierou, že to všetko daruje za svoje dieťa. Drží (tieto dary) a prináša ich svojimi rukami, ako keby ich držalo a prinášalo samotné dieťa presne tak, ako sa to deje pri krste, keď krstný rodič sa zrieka satana namiesto dieťaťa. Podobne je potrebné hľadiť aj na veriaceho, ktorý zosnul v Hospodinovi, že to on drží a prináša sviece, olej a všetko (ostatné), čo sa prináša (inými) za jeho spasenie. Tak-

to s blahodaťou Božou úsilie, ktoré sa prináša s vierou, nevychádza nazmar. Buďte si istí, že božskí apoštoli, Bohom vyučení učitelia aj Bohom oduševnení otcovia sa najprv zjednotili s tým, čo je božské a boli osvietení a až potom ustanovili Bohu mi-

lym spôsobom liturgie, modlitby a spievanie žalmov, ktoré sa dejú v každom čase na pamiatku tých, čo zosnuli“. Prinášanie a zapalovanie sviečok a lampád za zosnulých v chráme alebo pri hrobe ako aj každá iná starostlivosť o zosnulých je teda dobrý a chvályhodný skutok. U zbožných kresťanov boli vždy v úcte ľudia, ktorí sa starali o zosnulých, o cintoríny, o zvonenie, alebo inak slúžili zosnulým. Niektorí (napr. prep. Mark Pečerskij Hrobokopatel' – na ikone) v takejto službe dosahovali aj svoju svätosť.

jerej Štefan Pružinský, ml.

Nenávisť vyvoláva rozbroje, ale láska prikrýva všetky priestupky.

Kto sa snaží o spravodlivosť a láskavosť, nájde život, spravodlivosť a česť.

Keby každý rozsvietil jednu sviečku, mohli by sme premeniť najtemnejšiu noc v najjasnejší deň.

pripravila Zuzana Sadilková

Niekoľko riadkov pre pravoslávne dievča

Tieto slová, ktoré tu napíšem, platiť nielen pre mladé ženy, ktoré prekročili prah manželstva, ale aj pre tie, ktoré sa ešte len pripravujú na vstup do manželstva, ktoré cirkevní otcovia označujú ako zvyšok raja na zemi.

Kresťanstvo zachováva učenie o existencii anjelov, ako netelesných bytostí, služobníkov Božích. Snáď sa nebudeme rúhať, keď poprosíme každú našu mladú ženu či dievča, aby sa stali akýmsi anjelom strážnym svojho manželstva. Veď každý muž potrebuje vždy anjelskú trpezlivosť a anjelskú lásku svojej ženy. Láska je služba! Maliari vyobrazovali anjelov s dievčenskou tvárou, jasnou, radostnou, dávajú nám teda akýsi návod k vlastnému konaniu. Nech sa nepominie ani jeden deň tvojho života, keby si sa nezasmiala, nespomenula si si na niečo krásne, na mamu, alebo nezaspievala si, a túto radosť nerozsievala do duši ľudí okolo seba.

V prírode bývajú búrky, mračná, no niekedy to tak vyzerá aj v manželstve. Učme sa teda z prírody, že potom vždy zasvieti slnko.

Usporiadaj svoj domov, kde vládneš a mužovi i deťom nahradiť celý svet. Svet ti však nikdy nemôže nahradiť domov. Domov je prístav, zátišie, náruč.

Nevenuj sa príliš spoločnosti, nájdi si k nej správny pomer. Nech pre teba skôr plače spoločnosť, než tvoj dom.

Pilierom manželstva je tvoja dôvera k mužovi. Ver mu, že nezradí! Ak ho budeš podozrievať, alebo dokonca žiarliť, mohla by si ho stratiť. Toto platí i naopak, nielen muži potrebujú

dôveru svojej ženy, ale aj ženy potrebujú cítiť dôveru svojho muža. Nevešaj sa mužovi na päty! Nehnevaj sa, lebo zostarneš!

Muž zvyčajne prežíva mnoho rozumných, ale aj nerozumných zápasov, ktoré si prináša z pracoviska a zo života zvonku do domu. Buď vždy jeho spojencom proti osudu a proti útlakom ľudí.

Pamätaj si dcérka, že: „Priateľom je ten, kto prvý príde, keď všetci odišli...“ Musíš zostať pre muža týmto prvým priateľom, si mu najbližšia, si jeho polovicou. Si pre neho najdôvernejšou osobou a najlepším priateľom.

A keď prídu deti, pamätaj: vychovávaj ich s dôslednou a prísnou láskou. Buď zhovievavou tam, kde nejde o zlú vôľu, nekompromisnou tam, kde by išlo o zlo či hriech. Buď vzorom! Mamička je prvá škola. Vychováva k láske, múdrosti, dôvere a trpezlivosti. Veď deti k zdvorilosti, statočnosti a pravde. Zamestnávajú deti a odpovedaj im na otázky, aby nehľadali odpovede niekde tam, kde by ich to naviedlo na zlú cestu.

A ešte niečo. Vieš, čo je špendlíková taktika? Muž niečo „vyparatiť“ a ty mu to neustále vyčítaš, picháš ako špendlík. To muž neznáša, a nie je to na úžitok tebe ani jemu. S láskou, pokorou a neustálym odpúšťaním to spolu dotiahnete až do Kráľovstva nebeského.

Najväčším darom života do neskoršej staroby je zachovávať si „horúce, mladá a čisté srdce“.

Pravoslávny kalendár 1970

Hriech odsúdenia blížneho je veľký, Bohu sa protiviaci hriech. Tu je jeden z mnohých príkladov. Prepodobný Ján Savvaitský raz sedel vo svojej kélii a premýšľal o tom, ako sa zapáčiť Bohu. Vtom k nemu prišiel starec z inej pustovne, aby od tohto spravodlivého svätého dostal požehnanie. „Ako žijú tvoji spolubratia?“ - opýtal sa svätý Ján. „Vďaka tvojím modlitbám dobre“ - odpovedal starec. „A ako žije ten neposlušník?“ - opäť sa opýtal svätý Ján ohľadom jedného neposlušného mnícha, ktorý nehladal slávu Božiu, ale svetskú, a o ktorom sa šírili zlé reči. „Nijako sa nezmenil“ - odpovedal návštevník. „Beda mu!“ - skríkol prepodobný Ján. Hneď po

týchto slovách sa dostal akoby do vytrženia a mal nasledujúce duchovné videnie. Ocitol sa v ňom na Golgote, hore, na ktorej videl ukrižovaného Spasiteľa Isusa Christa medzi dvomi lotrami. Keď podišiel, aby sa Spasiteľovi poklonil, Christos prikázal anjelom - „Vyvedte ho von, je to antichrist, pretože odsúdil svojho brata prv, než bude môj súd.“ Keď svätý Ján utekal z dverí, zachytila sa jeho mantia (dlhé mníšske rúcho) o dvere tak silno, že ju tam musel nechať. Náhle sa prebudil z videnia a všetko podrobne rozpovedal svojmu návštevníkovi. „Úžasný bol pre mňa tento sen“ - hovoril Ján. „Prečo?“ - spýtal sa starec. „Mantia, ktorú som tam nechal znamená to, že za odsúdenie brata som bol pozbavený ochrany a blahodäte Božej.“

Od toho času sa svätý Ján sedem rokov neustále modlil k Bohu v samote, skoro vôbec nejedol chlieb, nevychádzal z kélie, nehovoril s ľuďmi. Nakoniec opäť v čudotvornom videní mu Spasiteľ dal naspäť jeho mantiu a skrze to poznal, že ho hriech odsúdenia mu bol odpustený. Nesúdte, aby ste neboli súdení (Mt 7, 1) – povedal Isus Christos. Vážne sú tieto slová. Lebo kto odsudzuje blížneho, ten akoby chcel na seba zobrať právomoci samotného Isusa Christa – nebeského Sudcu.

pripravil **bohoslovec Michal**

Zúst mladých často počujeme slová: „Vieš, rodičia mi kúpili počítač, ktorý ma toľko a toľko GB (gigabajtov) či najnovšie už TB (terabajtov) a dajú sa na ňom spúšťať už tie najnovšie počítačové hry, a je tam perfektná grafika a je fakt super rýchly“. Alebo iný výrok: „Kúpil som si najnovšiu hru a je fakt dobrá, vystrieľal som celú súperovu armádu, dobyli sme ich mesto - pevnosť“ atď., atď. Myslíte si, že toto je správne využívanie počítača? Že človek sa pri tom vzdeláva a rastie? Alebo táto nová hra, ktorú sme si kúpili či stiahli z internetu, alebo nám ju dal kamarát, nás robí akýmsi novodobým „Napoleonom“, „Hitlerom“ či „Stalinom“, ktorí vyvraždili obrovské množstvo ľudí? Niektorí možno budú namietat', že to je iba virtuálna hra, že to nie je naozaj. Lenže tak, ako formuje mladého človeka rodina v ktorej vyrastá, ako ho formujú knihy, ktoré číta v skoršej alebo neskoršej mladosti alebo spoločnosť, v ktorej sa pohybuje, tak aj násilie z týchto hier sa neskôr odrazí na vašej osobnosti. Možno raz niekto z vás budete zastávať vyšší post v nejakej firme či organizácii a možno aj v štáte, či dokonca v Európskej únii a v Európskom parlamente, alebo hocikde inde. Práve vtedy sa môže ukázať a prejavíť to násilie z počítačových hier, ktoré ste hrali v detstve a stanete sa „dobytateľmi“, „diktátormi“ alebo „utláčateľmi“ ľudí – vašich podriadených. A možno nebudete vysokopostavení, a ak vám v živote nepôjde všetko tak, ako pri

hre na počítači, lebo to je oveľa jednoduchšie sa naučiť, ako žiť reálny život, vtedy budete nervózni a s ničím nespokojní a trpieť budete nielen vy, ale aj vaša rodina, ktorú si založíte, vaša manželka alebo manžel a vaše deti. Ja verím, že nikto z vás nechce byť ani diktátorom, ani dobyvateľom, ale ani nespokojný so svojím životom. Preto, ak chcete hrať počítačové hry, vyberajte si namiesto bezduchých virtuálnych krviprelievaciek hry, ktoré rozširujú rozhl'ad, upevňujú logické myslenie, cvičia postreh... Oni síce nie sú také adrenalínové, ale nezabijú vašu osobnosť. A moja rad znie: Dajte si poradiť od svojich rodičov, učiteľov a svojich duchovných otcov – biskupov a kňazov, či iných ľudí z vášho okolia, ktorí majú v záujme iba vaše dobro. Nedajte na rady tých, ktorí predávajú tieto hry, pretože oni nemajú v záujme vaše dobro, ale len zisk z predaja. A nedajte na rady ani svojich kamarátov (ani tých najlepších), lebo oni nemusia správne posúdiť, ktorá hra je pre človeka prospešná a ktorá nie. V prípade, že vám nikto nevie poradiť či tá alebo oná hra je dobrá pre váš rast, radšej si ju nekupujte a nehrajte ju. Nič nestratíte. Niektoré hry sú totiž také, že sa na prvý pohľad zdajú pre človeka prospešné, ale nie sú. Anjel zla – diabol pôsobí na človeka a zvlášť na vás mladých, pretože chce zneužiť vašu prílišnú dôveru, a tak pod rúškom dobra vám vnucuje svoje zlo. Učte sa a majte otvorené oči aj uši, aby ste dokázali vidieť to zlo,

lebo spozorovať ho je niekedy veľmi ťažké, dokonca aj nám dospelým. Ale nie je to nemožné. Isus Christos nám dal určité zbrane, ktoré nám pomáhajú odhaľovať to skryté zlo anjela temna, diabla. Týmito zbraňami sú modlitba a pôst. Keď sedíme za počítačom, majme vždy na pamäti slová „Jedz do polosýta, pi do polopita“. Tieto slová nechápme iba vo vzťahu prijímania potravy či uhasenia telesného smädu, ale v našom konkrétnom prípade to znamená, aby sme netrávili príliš veľa času za počítačom aj v prípade, že na ňom robíme dobré veci, alebo v určitom období ho úplne obmedzili (t.j. že si stanovíme niektoré dni v týždni, kedy vôbec nezapneme počítač alebo aj niekoľko období v roku). A toto je tiež pôst – zbraň, ktorú nám dal sám Boh proti anjelovi zla. Kto si myslí, že pôst je iba nejесť mäso, má veľmi povrchné predstavy o pôste. Pôst je obmedzovanie svojich túžob a vášní, obmedzenie toho, čo máme najradšej, čo používame dennodenne a stávame sa na tom závislí. A Boh chce, aby sme sa takto obmedzovali. Nie však preto,

žeby nás chcel nejakým spôsobom utláčať a týrať, ale aby sme sa naučili ovládať naše túžby a vášne, ktoré nás odvádzajú od Boha a robia z nás otrokov. Boh chce, aby my sme boli pánmi nad túžbami a vášňami, nie ich otrokmi. A tak sa k nám Boh vždy prihovára v čase, ak sa na niečom stávame závislí. Aj v čase nášho vysedávania za počítačom sa k nám prihovára napríklad prostredníctvom rodičov, keď nám otec alebo mama povedia: „Nesed' už toľko za tým počítačom, ale choď von ku kamarátom alebo choď sa učiť, či poď mi pomôcť! Vypni ho už!“ To sa deje z Božieho podnetu a nemyslíme si, že vás rodičia nemajú radi, že je to z dôvodu absencie ich lásky k vám, práve naopak, oni vám chcú dobre. Ale Boh sa k nám prihovára aj inými spôsobmi, nielen prostredníctvom rodičov. Koľkokrát, keď ste trávili čas za počítačom, vám prišla na um myšlienka, že už by bolo načase ísť spať alebo robiť niečo iné. Alebo koľkokrát ste počas svojej práce pozreli na hodinky a zistili, že už tu sedíte niekoľko hodín. Myslíte si že to prichádza samo od seba? Nie. To sám Boh sa k nám takto prihovára, alebo náš anjel ochranca, ktorého k nám posla Boh.

...pokračovanie v budúcom čísle

prípravil **mit. prot. Peter Humeník**

Isus Christos – náš dobrý Pastier

Na horských pastvinách chovajú ovečky, pastier ich vedie z miesta na miesto, aby sa dobre napásli. Ovečky chodia tam, kam chce pastier. Veď on najlepšie vie, čo ovce potrebujú.

Naším pastierom je Isus Christos, my sme Jeho ovečky. On povedal: „Ja som dobrý pastier.“ Veď Isus Christos chce, aby sme prišli do neba. Preto nám povedal, čo máme robiť. Ovečky pastiera počúvajú, tak aj my by sme mali počúvať Isusa Christa.

A čo chce Isus Christos?

Chce, aby sme sa každý deň zbožne modlili a úctivo vyslovovali sväté slová.

Chce, aby sme boli v nedeľu na svätej liturgii a zúčastňovali sa na bohoslužbách.

Chce, aby sme počúvali rodičov, pomáhali im a modlili sa za nich.

Chce, aby sme s každým pekne vychádzali a nikomu neubližovali.

Chce, aby sme boli čistí v myšlienkach, slovách i skutkoch.

Chce, aby sme každému nechávali a dávali čo mu patrí.

Chce, aby sme hovorili pravdu a o druhých hovorili len pekné veci.

Isus Christos vie najlepšie, čo je pre nás dobré.

A predsa, ak niekto neposlúcha, hovoríme tomu hriech. Hriech je našťastie. Aj ovečka, ktorá pastiera nepočúvne a zatúla sa, môže zahynúť. Človek, ktorý hreší, akoby od Hospodina Boha utekal, a takto môže naveky zahynúť.

Ale Christos sa postaral aj o takých ľudí. Po svojom vzkriesení odkázal apoštolom: „Komu hriechy odpustíte, budú im odpustené, a komu zdržíte, sú zadržané.“ To je veľmi veľký dar vzkrieseného Spasiteľa. Apoštoli teda mohli odpúšťať hriechy a tiež to aj robili. Túto plnú moc predali ďalej. Nám sa hriechy odpúšťajú vo svätom pokání, cez svätú spoveď.

Najprv by sme mali hriechy oľutovať, Hospodina Boha vrúcne prosiť o odpustenie a potom o svojich hriechoch porozprávať svojmu duchovnému otcovi. Tak pekne to zariadil Isus Christos – náš dobrý Pastier.

Pripravila **Andrea Gmotričová**

Prečo sa oplati žiť?

Istotne si už mnohokrát nejeden z nás položil nasledujúcu otázku: Čo je zmyslom života? Načo vôbec žijeme? Možno to nie je každodenná otázka, ale je o to dôležitejšia, že na ňu musíme nájsť v živote odpoveď.

Niektori raz povedali, že chce byť bohatým, lebo vtedy bude aj šťastným. Ďalší si mysleli, že najdôležitejšia vec v živote je zdravie. A tretí povedal, že byť šťastný znamená toľko, že si môže dovoliť všetko, čo si srdce zažela.

Veľmi často sa domnievame, že človek je šťastný vtedy, keď si môže všetko dovoliť. Možno snívame o novom aute, alebo o dovolenke v niektorej krajine, alebo o chate v tichej prírode...

No čo všetko sa dá kúpiť za peniaze?

Posteľ – ale žiaden spánok.

Šperky – ale žiadnu krásu.

Dom – ale žiaden domov.

Lieky – ale žiadne zdravie.

Zábavu – ale žiadne šťastie.

Potraviny – ale žiadnu chuť do jedla.

Prepych – ale žiadnu kultúru.

Knihy – ale žiaden rozum.

Kríž – ale žiadneho Isusa Christa.

Členskú kartu – ale žiaden vstup do neba!

Sú mnohé veci, ktoré si však nemôžeme kúpiť: šťastie, radosť, pokoj, atď. Sú veci, ktoré nemôžeme zaplatiť peniazmi. Nejeden, kto sa o to pokúšal, musel zakúsiť sklamanie, že za peniaze sa nedá kúpiť všetko. Nasledujúci príklad to možno vysvetlí lepšie.

Jeden mladý, ctižiadostivý muž navštívil istého známeho miliónára. Ten mu trpezlivo odpovedal na mnohé otázky. Na konci mladý muž hovorí: „Myslím si, že už neexistuje nič, čo by ste si mohli želať.“ A miliónár mu na to odpovedal: „Ale áno, mladý muž, najradšej by som mal zo všetkého ešte trochu viac!“

Podľa knihy: Dostanú sa dobrí ľudia do pekla?

pripravila Andrea Gmotričová

Chudák sa sťažuje, že nemá žiadne topánky a potom sa hanbí za svoj smútok, keď vidí na ulici človeka, ktorý nemá nohy.

Na to, aby človek dobre videl, nestačí mať otvorené len oči. Na to treba mať otvorené aj srdce.

Posledným stupňom závidi je nenávisť.

pripravila Zuzana Sadilková

Tancuje nám ponad hlavy, potom šuští pod nohami. Áno, áno je to krásne hnedasté lístie, bez ktorého si jeseň ani nevieme predstaviť. No popod nohy sa nám neraz zapletú aj orechy, či gaštany, a my vám ponúkame rýmovačky aj na tieto plody stromov. A ak ich niekedy v kope lístia na zemi nájdete, môžete si potom pošuskať nasledujúce básničky:

Orech

*Vyskočil orech z orecha,
zelené šaty zanechal.
Poprosil vodu z potoka,
nech operie ich do roka.
Nejde si orech po šaty,
nuž perie potok oblaky.*

Gaštany

*Keď začali z vetiev skákať,
každému z nich koža praskla
a z tej kože pomaly
vajíčka sa gúľali.*

Chrám

Chrám - to je osobitné miesto, dom, do ktorého sa schádzame a kde sa stretávame ako Božia rodina, aby sme sa spoločne pomodlili k Bohu. Už zvonku sa chrám odlišuje od ostatných domov či budov. Na jeho vrchu je totiž kupola, ktorá zobrazuje nebo a na samom vrchu kupoly sa nachádza kríž. O kríži sme si už hovorili v minulom čísle. Neďaleko chrámu obvykle stojí zvonica, v ktorej sa nachádzajú zvony. Ich úlohou je zvoniť a tak zvolávať ľudí, ktorí ľúbia Boha, aby prišli na modlitbu z ďaleka aj blízka.

Chrámy môžu mať rôznu formu. Napríklad, chrám môže byť postavený vo forme kríža, pretože cez kríž ľudia dostali spasenie od Boha. Môže mať tiež tvar ako loď, pretože Cirkev sa podobá lodi, na ktorej by sme

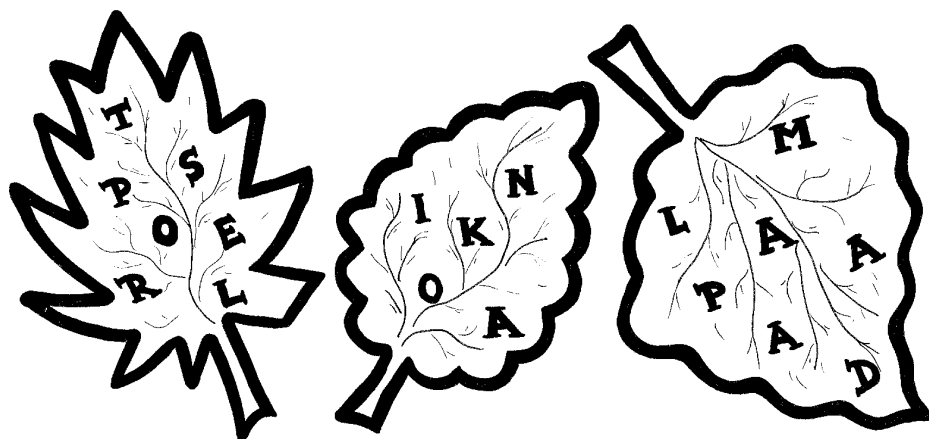
mali preplávať more života. Niekedy bývajú chrámy v tvare kruhu, čo nám pripomína, že život s Bohom sa nikdy neskončí.

Vo vnútri sa pravoslávny chrám rozdeľuje na tri časti. Prvá je pritvor, je to vstupná časť chrámu. Druhou časťou je samotný chrám, kde stoja ľudia a spievajú, alebo sa modlia. Treťou časťou je oltárna časť, v ktorej slúžia kňazi. Oltárnu časť oddeľuje od chrámovej časti ikonostas, ktorý zostáva z mnohých ikon (napr. ikona Christa, Bohorodičky, apoštolov či anjelov) a z troch dvier. Prostredné dvere sa nazývajú cárskymi dverami, pretože cez nich prechádza sám Isus Christos, Cár slávy, v podobe Svätých Darov (Telo a Krv).

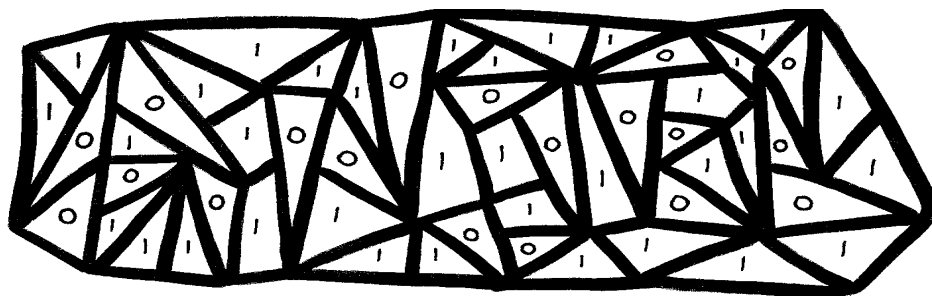
Vitajte v septembrovom čísle nášho časopisu Istiny!

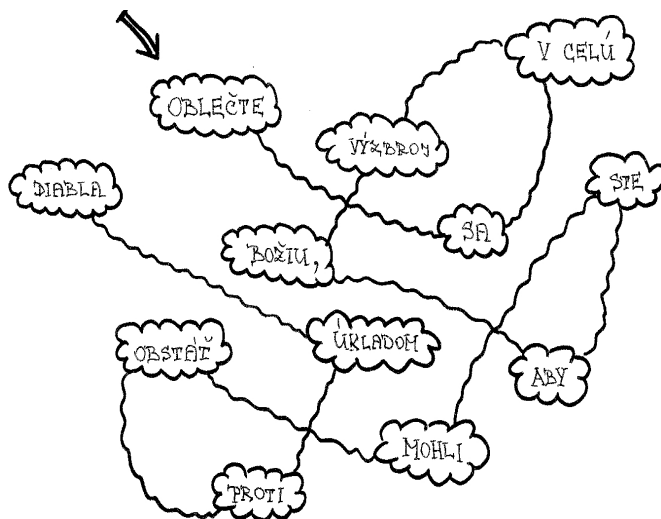
Pred sebou máte nové úlohy, ktoré na vás, milé deti, mládež i všetci naši čitatelia netrpezlivo čakajú. Pevne veríme, že aj nasledujúce stránky našej detskej rubriky vám spríjemnia tieto chladné a upršané jesenné dni...

Vašou prvou úlohou bude z týchto jesenných listov vytvoriť slovička, ktoré sa nachádzajú v každom chráme. Pozorne si prezrite písmenka a pospájajte ich do správneho tvaru, aby z toho vyšlo riešenie.

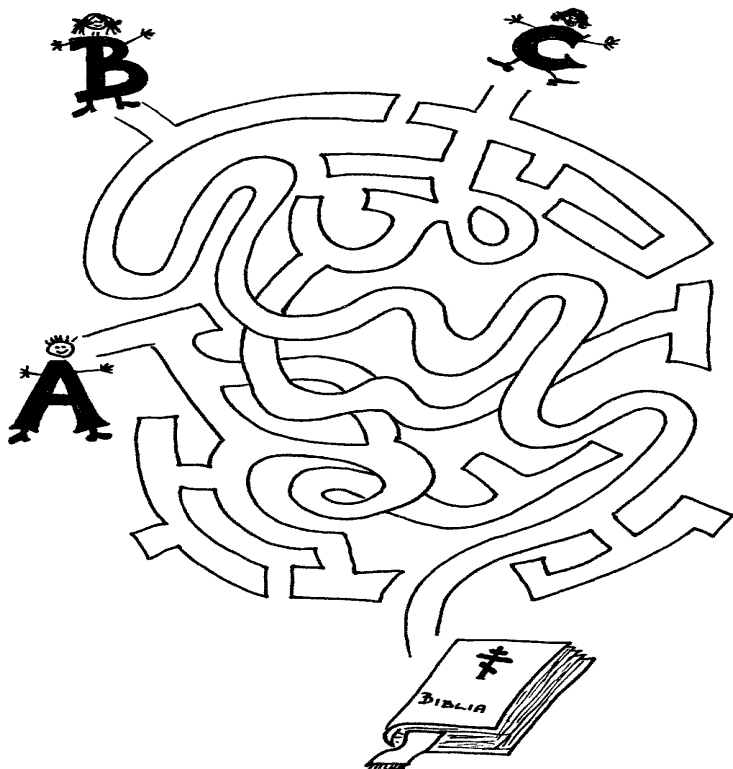
Aká odpoveď je skrytá v nasledujúcej úlohe? Dozviete sa to, ak tieto geometrické tvary, ktoré majú značku s krúžkom, vyfarbíte modrou farbou. A tie tvary, ktoré majú čiarku, vyfarbíte žltou farbou.

V liste Efezkým – v šiestej kapitole a jedenástom verši nám svätý apoštol Pavol zanechal veľmi hodnotný odkaz. Pokúste sa ho rozlúštiť. Postupujte podľa šípky a slovičkom po slovičku rozlúšťte znenie ďalšej úlohy.

Akosi sa nám postrácali písmenka z Biblie. Ktoré z nich ale trafi cez tento labyrint späť do cieľa?

Úlohy pre vás pripravila Ad'ka Gmotričová

Nech už bol dôvod akýkoľvek, manželke vždy opakoval: „Ty sa v tom nevyznáš!“ Skutočne vyštudovala len päť tried základnej školy, nezaujímal sa o politiku, nečítala noviny. Starala sa len o deti, dom, pranie, kuchyňu, kurence na dvore a o prácu v továrni na obuv.

Keď sa v rodine začala nejaká debata, manžel z princípu odmietal akýkoľvek rozumný dialóg a plný predsudkov uzavrel: „Ty sa v tom nevyznáš!“

Keď sa manželka snažila zapojiť ho do riešenia nejakej vážnej záležitosti, aby posúdil vhodnosť nejakej kúpy alebo výber miesta dovolenky, alebo študijné výsledky detí, alebo rodinný rozpočet... mal pre ňu vždy tú istú odpoveď – jednoznačnú, suchú, definitívnu: „Ty sa v tom nevyznáš!“

Keď raz večer televízia vysielala zápas národného tímu, zrazu vypadol elektrický prúd.

Manžel začal hundrať a so zvyčajnou domýšľavou istotou sa pobral do tmavej pivnice, aby skontroloval a vymenil poistky.

„Zapál si sviečku,“ radila mu manželka. Ako obyčajne jej odvrkol: „Ty sa v tom nevyznáš! Zvládnem to aj poslepiačky!“ V ten večer však niečo zjavne nefungovalo, pretože chudák muž sa pošmykol na schode, zareval ako divý tur, strepal sa na dno pivnice a skončil celý zakrvavený a dolámaný.

Bolo to s ním vážne, ale lekárom v nemocnici sa po dlhých dňoch

intenzívnej starostlivosti podarilo zachrániť tomu úbožiakovi život.

Keď sa napokon neborák po štyroch dňoch znovu prebral, uvidel pri svojej posteli manželku. So zaslzenými očami sa k nemu ustarostene skláňala, plná lásky. Úbohá žena ho neopustila ani na chvíľu – vo dne, v noci, vždy nablízku, pozorná a pohrúžená do modlitby.

Po dvoch týždňoch v nemocnici sa mužovi konečne podarilo zašepkať prvé slová. V očiach sa mu zablyslí dve velikánske slzy a zahanbene zašepkal: „Som ja ale somár. Nikdy by som neveril, že ma tak ľúbiš!“

A ona so svojím zvyčajným úsmevom, láskavým a žiarivým, mu polohlasne zašepkala do ucha: „Ty sa v tom nevyznáš!“

Jedna 74-ročná pani povedala, že od svojho manžela dostala jeden jediný ľúbostný list, keď mala 65 rokov.

„Bolo to prvýkrát, čo odišiel na viac ako deň kvôli služobnej záležitosti. Až dovtedy som chodila vždy s ním. Zastavil sa v nejakej kaviarni a napísal mi list, ktorý začínal takto: Sme manželia tridsať rokov a dnes som zistil, že som ti nikdy nepovedal, ako ťa ľúbim...“

**BRUNO FERRERO: A kvety
jednoducho kvitnú**

pripravila Zuzana Repková

Bližný je človek, ktorým môže byť niekto, napríklad ja, či ty alebo vy... Bližný je pre každého človeka niekto iný. Pre niekoho je to niekto z rodiny, pre niekoho ten, kto vie pomôcť a poradiť v ťažkej chvíli. Pre niekoho zas ten, kto pozná, čo má ten druhý rád a akceptuje ho aj s jeho chybami.

Ak máme nejaký problém, obraciame sa o pomoc na svojho bližného, až potom hľadáme ďalej. V prvom rade by sme však nemali zabúdať na nášho Stvoriteľa, ktorý nám pomáha stále, len si to neuvedomujeme, nevidíme alebo nechceme vidieť. On si však stále nájde spôsob a niekedy nám pomáha aj prostredníctvom neznámych ľudí. Či sa vám už nestalo, že vám niekto úplne cudzí pomohol, podal pomocnú ruku a potom sa stal pre vás už vašim bližným? Preto by sme si mali vážiť každého človeka, aby sme ho neposudzovali podľa odevu, výzoru či rasy, lebo nikdy nevieme, či nebudeme od neho niekedy niečo potrebovať.

Už v Starom zákone sa píše o láske k bližnému, sú to rôzne príslovia, ktoré aj keď vznikli už veľmi dávno, sú aktuálne aj dnes, ako napríklad:

„Neodpieraj dobrodenie tomu, kto ho potrebuje, ak je v tvojej moci vykonať ho.

Nevrav svojmu bližnému: Chod' a inokedy príď, zajtra ti dám, ak to máš pri sebe.

Nechystaj nič zlé proti svojmu bližnému, ktorý s dôverou býva u teba.

Nevad' sa bez príčiny s človekom, ak ti neurobil nič zlé.“ (Pris, 3, 27-30).

Aj tieto verše nás napomínajú, aby sme neubližovali svojim blízkym, či už je to brat, sestra, mama, otec, ani cudzím, ale správali sa ku všetkým úctivo a láskavo. Veď všetci sme bratia a sestry v Christu. Všetci sme tu len na „dočasnej návšteve“ vďaka nášmu nebeskému Otcovi, ktorý na nás neustále čaká v našom „skutočnom domove“, ktorým je naša spása a následné večné prebývanie s Ním.

Dnešná doba je však veľmi uponáhľaná, každý pozerá na seba, každý chce byť samostatný a pritom zabúda na tých, ktorí nás vychovali, pomohli, keď nám bolo najťažšie. Mali by sme sa zamyslieť a nezabúdať na našich bližných, ale práve, naopak, navštevovať sa, deliť sa o spoločné starosti či radosti. Ak nám niekto pomôže, dvojnásobne mu to vráti, niekedy stačí aj milé slovo, alebo rada. Hovorí aj o tom prikázanie : „Miluj bližného ako seba samého. Láska bližnému zle nerobí. Plnosťou zákona je teda láska“ (Rim, 13, 9-10).

Snažme sa preto každý deň rozdať toľko lásky, koľko by sme chceli, aby dali aj nám. Snažme sa usmievať aj vtedy, keď cítime žiaľ, snažme sa odpúšťať, aj keď je to veľmi ťažké. Snažme sa byť lepšími ľuďmi, ktorí sú šťastní vtedy, ak sú okolo neho šťastní aj ostatní. Žime s láskou a pre lásku ku všetkým, lebo tá je najväčšia zo všetkého.

Prípravila **Monika Horvatová**

Šišky z tekvice

500 g tekvice
2 šálky múky
1 PL cukru
20 g droždia
1 PL rastlinného oleja
olej na fritovanie
práškový cukor na posypanie

Tekvicu ošúpeme, vyčistíme, nakrájame a uvaríme v menšom množstve vody, potom postrúhame.

Z múky, cukru, droždia, oleja a tekvicovej masy zamiesime cesto a necháme 2 hodiny kysnúť.

Z hotového cesta sformujeme bochníčky, necháme chvíľu odležať a vyprážame. Hotové šišky posypeme práškovým cukrom.

Zemiaková zapiekanka po monastiersky

5 ks zemiakov
300 g hřibov
3 PL rastlinného oleja
1 zúbok cesnaku
1 PL strúhanky
soľ
čierne korenie
petržlenová vňať

Ohňovzdornú nádobu potrieme zúbkom cesnaku a polejeme 1 PL oleja. Na dno nakladáme tenké plátky zemiakov, na zemiaky dáme vrstvu nakrájaných hřibov, posolíme, okoreníme, polejeme 1 PL oleja, pridáme ďalšiu vrstvu zemiakov, polejeme olejom, posypeme strúhankou a pečieme 40 – 50 minút pri 180° C. Podávame ozdobené petržlenovou vňaťou.

Marhuľová polievka

500 g marhúľ
3 ks jablák
3 PL cukru
3 ČL zemiakového škrobu
1 ½ litra vody

Marhule bez kôstok zalejeme 2 pohármi vody, uvaríme do mäkka a rozmixujeme.

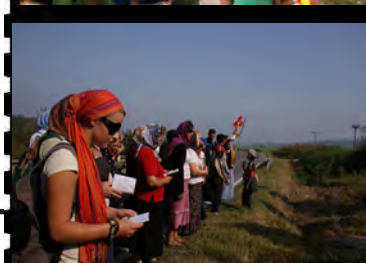
Do pripraveného pyré pridáme 3 poháre horúcej vody, cukor, očistené a na mesiačky pokrájané jablká a privedieme do varu. Škrob rozmiešame vo zvyšnej chladnej vode, pridáme do polievky a ešte raz privedieme do varu. Podávame chladené.

podľa knihy **Постный стол**

pripravila **Markella**

V dňoch 12. až 13. septembra sa konala tradičná púť do Ladomírovej. Všetko sa to začalo už v sobotu 12. septembra svätou liturgiou v pravoslávnom chráme v Stropkove. Po liturgii nasledovalo malé občerstvenie pre pútnikov a po chutnom jedle bol slúžený moleben za pútešestvujušších (putujúcich). Po spoločnej fotografii pred stropkovským chrámom sme sa vydali už na samotnú púť. Tohtoročná 19. púť do Ladomírovej bola však niečím zvláštna. Samotný počet 120 pútnikov je historický najväčší počet za celú existenciu púte a svedčí o význame Ladomírovej, ktorý každým rokom stúpa. Nakoľko sme len ľudia, počas púte sme si urobili zopár zastávok, aby sme si oddýchli a trochu odpočinuli. Počas predposlednej zastávky sme si vypočuli prednášku od o. Pirchalu o krásnobrodskom monastieri a o Pravoslávii na vých. Slovensku. Po tom ako sme prišli do Ladomírovej, naše kroky viedli na vojenský cintorín z čias 1. sv. vojny kde sú pochovaní ruskí vojaci. Spolu s o. Hrustičom st. sme odslúžili panychídu a odobrali sme sa k samotnému chrámu. Nasledoval tradičný obchod okolo chrámu a malé posvätenie vody za účasti nášho Vysokopreosviateného vладыky Jána, arcibiskupa prešovského a Slovenska. Ako inak, aj tento rok bolo slúžené vsenočné bdenie na počesť Usikonovenija (Sťatia) hlavy sv. Jána Krstiteľa. Počas celej noci boli slúžené akafisty, molebeny, panychídy a o 3.00 hod. ráno bola prvá sv. liturgia. Tak ako po minulé roky, tak aj toho roku bola slúžená sv. archijerejská liturgia za účasti zahraničných cirkevných hodnostárov. Sv. liturgiu slúžili Jeho Vysokopreosviatenosť Ján, arcibiskup prešovský a Slovenska, Jeho Vysokopreosviatenosť Adam, arcibiskup novosadecký a sanocký z Poľska a Jeho preosviatenosť Paisij, pomocný biskup gorlický takisto z Poľska. Na sv. liturgii bol účastný aj predseda PSK Peter Chudík. Po sv. liturgii nasledoval tradičný obchod okolo chrámu. Najväčšia vďaka patrí Všemohúcemu Hospodu Bohu, že požehnal takýto krásny sviatok, ktorý sa stáva tradíciou našej miestnej cirkvi, všetkým veriacim PCO Ladomírová, všetkým pútnikom, všetkým duchovným, bohoslovcom a všetkým zúčastneným.

pripravil **bohoslovec Miroslav**

Tak ako každý rok pri príležitosti sviatku Uspenia Presviatoj Bohorodičky sa aj tento rok konala mládežnícka púť zo Sabinova do Ľutiny. Niektorí mládežníci sme sa stretli už v piatok. Stretnutie sa začalo modlitbou na večerni. Potom nasledovalo občerstvenie, pri ktorom sme si vypočuli prednášku na tému “závislosti”. Prednášku viedol otec Andrej Mikulin, ktorý nás bližšie oboznámil s problematikou závislostí, ich vzniku a prejavoch. Bola to zaujímavá a poučná prednáška. Ráno sme začali deň svätou liturgiou, na ktorej prijal svjaščenstvo otec Marek Kundis. Ešte predtým, ako sme vydali na púť, posilnili sme sa chutným jedlom. Na púti nás zastihol dážď. Mysleli sme si, že dážď rýchlo prejde, no sprevádzal nás celou cestou na Ľutinskú hôrku. Aj napriek dažďu nechýbali tradičné zastavenia pri krížoch a kaplnkách. Počas celej púte sme spievali piesne, tropáre... Na hôrke nás s láskou privítal otec Paster. Naše modlitby začali pri posväcovaní vody a neskôr pokračovali v chráme po celú noc. Vyvrcholením bola slávnostná svätá archijerejská liturgia v nedeľu. Všetci sme odtiaľ odchádzali duchovne naplnení Božou blahodatoú, ktorú sme si odniesli do svojich domovov. Ďakujem v prvom rade Bohu, Bohorodičke a všetkým svätým za to, že sme sa v tento sviatok mohli všetci stretnúť. V neposlednom rade chcem poďakovať o. diakonovi Jánovi Husárovi za to, že sa o nás dobre staral spolu s jeho matuškou a všetkými, ktorí pomohli uskutočniť túto púť. Christos, posredi nás!

Otec igumen Ignatij (Čokina) svojim životom lásky a svedectvom viery priťahuje k Bohu a k sebe na skýť do Uličského Krivého čím ďalej tým viac ľudí. Otec počas svojho života prešiel mnoho ciest a veľa púti. Aj naša mládež sa ho snaží nasledovať.

Tak už po druhý rok sme sa mládežníci aj s otcami duchovnými podujali na púť a vsenočné bdenie na skýť Preobrazenia Hospodňa (Premenenia Pána) ku hrobu o. igumena Ignatija. Malá časť nás už prišla do Uličského Krivého skôr. Ostatní sme sa 18. augusta zišli pomodliť sa moleben v uličskom chráme Presvätej Bohorodičky. Po tom sme sa kresným chodom (procesiou) vydali na cestu. Za spevu duchovných piesní a aj priateľských rozhovorov sme po chvíli vstúpili do dediny. Na skýte nás vítal o. Gliganič a o. Hrustič starší.

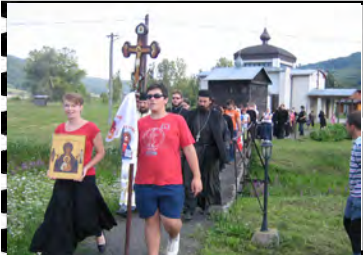
Začalo posvätenie vody, potom beseda a spomienky na o. igumena. Večerňou sa začalo vsenočné bdenie zakončené sv. Liturgiou na prestole v časovni v ktorej slúžil o. Ignatij. Nasledovali oddych.

Druhý deň ráno na sviatok Preobrazenia začala utreňa a archijerejská sv. Liturgia za účasti množstva duchovenstva a veriacich. Obchod okolo chrámu a panychída na hrobe blaženého otca Ignatija boli dôstojným zakončením duchovnej oslavy tohto prekrásneho Hospodského sviatku a spomienky na o. Ignatija.

Mládež vyslovuje veľké poďakovanie o. Gliganičovi a jeho veriacim zo Stakčina, o. Semancovi z veriacimi z Uličského Krivého, o. Borisovi Hrustičovi jeho veriacim a mládežníkom zo skupiny BPM Ulič, o. Igorovi Kerekaničovi a jeho rodine za pomoc pri zorganizovaní tejto púte. Veľká česť patrí aj všetkým zúčastneným kňazom, mládežníkom a veriacim za obetovaný čas.

Veríme, že všetci od otca Ignatija odchádzali naplnení Božou blahodáťou.

Mládežník Alexander

Tohto ročné leto bolo pre nás, mladých z Medzilaboriec, naozaj zaujímavé, pestré a hlavne akčné. Rozhodli sme sa totiž nezaháľať a využiť prázdniny naplno. Mnoho času sme strávili spolu na akciách, o ktorých by síce stálo za to písať osobitne, no nechceme zapĺňať stránky Istiny len nami, tak to skúsime zhrnúť do krátkeho prehľadu. V snahe spoznať Ukrajinu z viacerých stránok sme sa v dňoch 13.7. – 20.7. 2009 vybrali na púť do Počajeva samostatne (len niekoľko mládežníkov). Aj keď to znie možno trochu dobrodružne, v podstate ide o to, že sa vydávame na cestu vlakovými a autobusovými spojmi. Máme tak možnosť spoznať aj mentalitu tunajšieho národa. Počas nášho pobytu máme len dob-

ré zážitky a stretávame sa predovšetkým so srdečnosťou a snahou pomôcť. V priebehu týždňa sme mali možnosť zúčastniť sa duchovného slúženia na viacerých miestach. Tým najdôležitejším bola samozrejme Počajevská Lavra. No okrem toho sme navštívili aj Pamätník sv. Anny, Kremenec, Horodok, Skit Svätého Duča, cintorín, duchovný seminár... Aj tohto roku sa v dňoch 27. 7. – 29. 7. 2009 vrátili na dobre známe a overené miesto, kde vládne zábava i duchovné poučenie; tým miestom je Kamenica nad Cirochou. Pokiaľ ide o skupinu z Medzilaboriec, tá sa tohto roku opäť nedala zahanbiť a prišla v počte jedenásť členov. Pokiaľ išlo o šport, vyskúšali sme všet-

ko dostupné: volejbal, futbal, ping-pong, tenis i stolný futbal a šach. No najlepšie zo všetkého nám asi šiel tanec. Duchovnou témou bola láska – z rôznych pohľadov. Jej malým prejavom v hmotnej podobe mali byť aj darčeky pre seba navzájom, podľa toho, kto si koho vyžreboval, odovzdané v posledný deň pobytu. A tak každý vyrábala z toho mála, čo mal, čo mu dala príroda, aby bol čo najoriginálnejší. Veľké ďakujem za všetko patrí otcovi duchovnému Ivanovi Bieloruskému s matuškou, bez ktorých by to nebolo ono. V dňoch 31. 7. – 1. 8. 2009 sa v Bardejove uskutočnilo vspanočné bdenie. Väčšina z nás ešte nemala možnosť byť v tomto novom chráme, preto to berieme za možnosť i výzvu. Sadáme do troch áut a ideme. Po vstupe do chrámu ostávame očarení nielen jeho materiálnym bohatstvom, ale predovšetkým duchovným (množstvom mošćí). Program bol bohatý. Všetci však cítime duchovnosť, ktorá tu vládne a snažíme sa načerpať z nej čím viac. Pomaly už tradične sa stretávame s veriacimi PCO v Sukove na sviatok sv. proroka Iliu 2. 8. 2009 na večerni. Malou obmenou tento rok je to, že sme zamenili bicykle za autá. Z chrámu sme už klasicky pozvaní na faru, kde rozoberáme mnohé veci. Zo Sukova cestou domov sme sa už akosi samozrejme zastavili aj v krásnobrodskom monastieri. V dňoch 4. 8. -5. 8. 2009 využívame možnosť navštíviť pravoslávne Zakarpacie. Ukrajinskí mládežníci pre nás pripravili pestrý a hlavne bohatý program. V priebehu dvoch dní sme nav-

štívali asi dvanásť monastierov v tejto oblasti. Vo väčšine išlo o menšie čo do počtu, trochu utiahnuté, poniektoré aj skryté a ťažko prístupné v lese, no duchovne bohaté a pestré pokladmi, ktoré sa v nich nachádzajú. Mali sme možnosť priložiť sa k veľkému počtu rôznych mošćí, ktoré sú uložené jednak v mošćevikoch alebo ikonách, k myrotočivým a čudotvorným ikonám... Posilnením viery bolo aj to, že pravoslávna Cirkev aj v tejto dobe má a kanonizuje nových svätých. Príkladom toho sú prep. Alexij Karpatoruský a prep. Iov Uhoľský. Ich celé a neporušené telá dnes ukazujú smer, ktorým sa treba vydať aj v tomto uponáhľanom čase. Veď byť pravoslávnym, to nie je len búchanie do hrude kto som, ale predovšetkým život a skutky, ktoré o tom svedčia. V spomínaných monastieroch vládla atmosféra pokoja, pretože nie sú až tak okupované pútnikmi. Srdečnosť a ochota sa tu prejavovala na každom kroku. A my sme pochopili, že po rusínsky sa tu dá krásne dohovoriť. Väčšina z nás doteraz ani len netušila, keď aj náhodou prechádzala do Počajeva touto oblasťou, čo všetko skrýva Zakarpacie. Verte, je čo obdivovať, ale aj z čoho sa učiť. Po predchádzajúcom zážitku z Ukrajiny sme si naplánovali malý pobyt v našom, aj keď neobývanom skite otca Ignatija Čokinu. Reč je o pobyte v Ulič Krivom v dňoch 15. 8. -20. 8. 2009. Hlavnou myšlienkou toho všetkého bolo predovšetkým trochu oživiť slúženie v skite (liturgie, večerne). Postaral sa o to náš otec duchovný Andrej, ktorý prišiel s nami. Je prinajmenšom zaujímavé byť a slúžiť na mieste, kde

pred rokmi viedla duchovný boj taká významná osobnosť a aj dnes je tu cítiť, že toto miesto je vymodlené. Náš program bol naozaj pestrý. V sobotu sme dali najprv do poriadku priestory domu, kde sme bývali, ako aj skit, aby sa v ňom dalo slúžiť. Na nedeľu nám pripravili otcovia duchovní obhliadku tunajších chrámov. V pondelok sme absolvovali výstup na Sninský kameň. Tu treba podotknúť, že sme nevedeli, do čoho ideme. Naše predstavy boli dosť skreslené a počas samotného výstupu sme to niekoľkokrát vzdávali, no došli sme až do cieľa. Utorok sa už niesol v pomoci organizátorom. V popoludňajších hodinách to už bola samotná púť, neskôr beseda a vsenočné. Streda vyvrcholila archijerejskou liturgiou, potom nasledovalo pohostenie a lúčenie sa s pútnikmi (mládežou). Vo štvrtok predpoludním sa balíme a vydávame na cestu domov. Odchádza sa ťažko. Svoj podiel na tom má okrem svojráznosti tohto miesta iste aj o. Ignatij, ale aj dobrí a srdeční ľudia, ktorí nám veľmi pomohli, a nestoja o to, aby boli slávení, no my im chceme aspoň úprimne a z celého srdca poďakovať: o. d. B. Hrustič, o. d. L. Revák, o. d. I. Kerekanič, o. d. J. Gliganič, o. d. O. Semanco a samozrejme, naša Zuzka. Koniec leta a prázdnin sa nesie s púťou zo Sabinova do Ľutiny. Aj tento rok, tak ako po iné, sa v dňoch 28. -30. 8. 2009 vyberáme na toto miesto. V piatok sme mali možnosť pohovoriť si na tému závislosti. Sobota sa niesla najprv v chirotonii o. Mareka. A od obeda sa vydávame na púť. Prešli sme len krátky úsek, keď sa náhle teplé a slnečné poča-

sie zmenilo na oblaky a dážď. Väčšina z nás asi verila, že pršať nebude. Omyl. Pršalo celou cestou. Na Ľutinu sme síce došli v rekordne krátkom čase, no mokrí do nitky. Teraz sa nestážujem. Lebo aj toto bol zážitok, na ktorý sa nezabúda a má silnú vypovedajúcu hodnotu. Aj vďaka tomu sme mali možnosť spoznať bratskú lásku takpovediac v akcii. Keď dve dobré duše idúc na vsenočné sa cestou zastavujú v Prešove, kupujú termosku, čaj a cukor, a neskôr v Ľutine v pohostinstve dávajú urobiť čaj, aby sme sa cez noc zohriali. Úžasné. Niektorí starci hovorili: „Ak uvidíš mladého človeka štverať sa hore k nebu podľa svojej vôle, chyt' ho za nohu a zhoď ho dole na zem. Nie je to preňho dobré.“ Aby sme nedopadli podobne, snažili sme sa väčšinu svojich akcií (ak nie všetky) robiť s pomocou a predovšetkým pod duchovným vedením d. o. Andreja, ktorý s nami často znášal spartánske podmienky, no ukazoval na Božiu blízkosť. Za to všetko možno skromne, ale úprimne a zo srdca ďakujeme. Napokon nám ostáva len poďakovať sa Bohu za to, že nám dal tú možnosť, aby sme spoznali krásne miesta, ktoré nás oslovili. A predovšetkým ľuď, ktorí tie miesta oživil, už len tým, že tam boli, že nám ich Boh poslal do cesty. Všetko to prepájala pomoc a ochrana Toho, na čiu slávu sme to robili.

Sláva Bohu za všetko!

Mládežníci z Medzilaboriec

Všetkým členom Bratstva

Prešov, 6. 11. 2009

Pozvánka

Drahí bratia a sestry v Christu. Uplynul už rok od posledného stretnutia všetkých členov Valného zhromaždenia (ďalej Vz) Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS. Preto pozývame všetkých členov Bratstva, ktorí sú zároveň členmi Vz, aby využili svoje právo zúčastniť sa tohto stretnutia a prišli na ďalšie zasadnutie Vz, ktoré sa uskutoční dňa

12. decembra 2009

v priestoroch Prešovskej pravoslávnej eparchie v Prešove na Budovateľskej 1.

Toto stretnutie všetkých členov Bratstva sa uskutočňuje každých 12 mesiacov (podľa Stanov Bratstva), na ktorom sa riešia otázky ďalšieho fungovania Bratstva a jeho prínos pre Pravoslávnu Cirkev. Zároveň sa uskutočňujú voľby nového vedenia Bratstva na nasledujúce obdobie. Neodmysliteľnou súčasťou je samozrejme aj to, že máme jedinečnú možnosť sa všetci spoločne stretnúť, porozprávať sa a prípadne si vymeniť skúsenosti a rady pre lepšie fungovanie nášho Bratstva.

Program začína o 07:00 sv. liturgiou v Kaplnke Pozdvihnutia sv. Križa (Budovateľská 1, Prešov) a následnou registráciou účastníkov o 08:15

S pozdravom

Christos posredi nas!

*Alexander Haluška
prezident Bratstva pravoslávnej
mládeže na Slovensku - SYNDESMOS*